

PÁTEK A SOBOTA

É ČTYŘI – CÉ PĚT.

Sicilská hra. Jezdec na ef tři – dé šest.

Od psychoterapeuta i od trenéra mám zakázáno hrát sama se sebou. Ale někdy to jinak nejde.

Matka říkala, že už když jsem přišla na svět, neřvala jsem, ale odříkávala šachové tahy. To si ale vymýšlela, přesněji šlo o vtip. Vtipům nerozumím, pokaždé, když přijde takzvaná pointa a lidé se smějí, mám chuť se zeptat, co bylo dál? Protože to by mi teprve přišlo zajímavé. Ale již jsem pochopila, že po vtipu není nic, v tom je ten vtip. Rovněž už vím, že šachové tahy bych neměla vykřikovat nahlas, lidé se pak diví, což nepřináší nic dobrého. Na druhou stranu, lidé se pak diví a taky nechápu, proč mluvím knižně. Ale proč ne?

Dé čtyři – cé krát dé čtyři.

Jezdec krát dé čtyři – jezdec ef šest.

Hraní šachů sama se sebou mi může způsobit schizofrenii. Ani z hlediska tréninku mě to nikam neposouvá, protože každý má v hlavě zakořeněné své vlastní myšlenkové vzorce, osobní rukopis, a i kdyby se snažil sebevíc hrát jako někdo jiný (což je pro mě nebezpečné), stejně hraje jako on sám. Jenže já hraji šachy stále. Šachovnice je mou utkvělou myšlenkou, mírou všeho, mapou světa. Ovšem jsou chvíle, kdy se rozostří. Právě teď... Jezdec cé tři. Á šest.

Střelec é tři – é pět... Na okamžik se zaposlouchám do

odbíjení pražců. Jejich rytmus mi připomene tikání babiččina starého budíku. Tohle jediné mě na cestování vlakem baví, protože krajina za oknem mi nahání strach, stejně jako lidé v kupé, kteří sedí příliš blízko, takže mě ruší. Potřebovala bych si ještě trochu rozebrat partii. Ne kvůli provinční simul-tance pořádané místním šachovým družstvem Vlček, ale kvůli ohromné šanci, která se naskytla a můj trenér Jonáš ji tak obratně popadl za pačesy. Proto mu leccos odpouštím, jako třeba to, že jel dřív a ponechal mě napospas jízdě vlakem. Pro jistotu však vytahuji kulicha a narážím si ho až k očím, i když je teprve polovina září, i když na mě budou lidi překvapeně zírat. Prostě už se to nedá ovládnout, jediné pod čepicí si připadám bezpečná a klidná... Jezdec bé tři. Střelec é šest... Stihla jsem to jen tak tak, vlak zpomaluje, odbíjení pražců mění rytmus, nastává nebezpečná akce. VLČÍ ÚPICE, hlásá nádražní cedule. V kupé dochází k nepříjemnému přesunování lidí a zavazadel.

Zavírám tablet a beru si tašku. Úzkou chodbičkou, kde se mě dotkne ramenem slečna s příliš žlutou kabelkou, postupujeme směrem k východu. V Izraeli jsem vlakem nejezdila. *Matka by to nikdy nedovolila.*

Há tři – střelec é sedm.

Setrvávám pod kulichem.

~~~

Dlouze potáhnu z kubánského doutníku Romeo y Julieta, který miluji já a Churchill. Městečko teď vidím jako na dlani. Domy k sobě neladí, poslepovali je z nejrůznějších materiálů, některé natřeli křiklavými barvami, jeden dokonce hráškově zelenou, která mi nahání hrůzu. Mezi nimi spatřím několik chaloupek jako z pohádky, pak domy ve stylu podnikatelského baroka. Tipuji, že napravo žijí kretění a nalevo zmrdi...

Gé čtyři – dé pět.

É krát dé pět – jezdec krát dé pět.

Střelec gé dva – jezdec krát é tři.

Dáma krát dé osm šach – střelec krát dé osm.

Všechna ta nesourodá obydlí jako by byla poházena kolem nepřilíš široké ulice a také po loukách, za nimiž se tyčí středně vysoké kopce. Barokní kostel uprostřed působí jako z jiného filmu. Zkrátka zmatek. Chaos světa, co nemá řád. Děsil by mě, i kdybych si kulicha narazila až po krk.

Ef krát é tři – střelec há čtyři šach.

Král ef jedna – jezdec cé šest.

Jezdec cé pět – střelec cé čtyři šach.

Král gé jedna – dlouhá rošáda.

Zahlédnu starý tovární komín. Konečně opěrný bod, který mě uklidní svou jednoduchostí.

Bé tři – střelec gé pět.

Věž é jedna – střelec há čtyři.

Věž bé jedna – střelec gé pět.

Průnik bílého krále do středu tábora černého. Dědci, co hráli v kavárně Mever Layarkon, tomu říkali pochod čínských dobrovolníků. Neztratím se tu. Přesto lze předpokládat, že hrát simultánku v takové díře bude pěkný voser.

„Alice?“ slyším Jonáše z velké dálky.

„Prosím?“

„Mluvím na tebe už asi pět minut.“

„A co mi říkáš?“

„Různě se s tebou vítám a tak.“

Bere mi z ramene tašku. Stará se o mě. Asi je galantní. Ale já neobsahuji ženu. Nevím, co to znamená. Možná to hekání, co studuji v péčkách. Jonáš se o mě stará jako o dítě. *Připomíná mi tím matku.*

„Tady slečna by se tě ráda na něco zeptala. Můžeš se zapnout?“

Vedle Jonáše se pohupuje žlutá kabelka z vlaku. Zjišťuji, že náleží slečně se špendlíkem v uchu. Celá je oblečená v černé barvě. Vedle ní postává drobný kluk s kšiltovkou naraženou hluboko do čela. Dívka se na mě usměje, čehož se vždycky leknu.

„Nezlobte se, ale nejste vy ta izraelská šachistka Alice Šíma?“

„Ne. Jak vás to do prdele mohlo napadnout?“

Jonáš mi opakovaně vysvětluje, že sprostá slova používám v situacích, kdy je to nevhodné. Ale nemůžu si pomoci, na rozdíl od všeobecného chaosu vůkol jsou přesná jako pravidla šachu.

Dívka se zasměje. Podává mi ruku: „Ale jste! Viděla jsem vás na fotce.“

„Je nelogické, že se ptáte, když to víte!“

„Slečna nejspíš nevěděla, jak začít,“ vysvětlí mi Jonáš. Takové věci nechápu.

Dívku to ale nerozhází.

„Můj fotr tu akci sponzoruje. On si o sobě myslí, že je skvělejší šachista.“ Podává mi ruku. „Julie. A tohle je Erik, můj kluk.“

Prohlížím si ho. Je tmavý, jako by žil někde u moře. Třeba v Tel Avivu. S barvou jeho pleti silně kontrastují sněhobílé, pečlivě vyčištěné adidasky.

„Jsme jak Rom a Julie. Ve všem,“ usměje se dívka. „Ale Erik neví, co to je. Vid', lásko.“

„Už jo.“

„Doutníky,“ odpovím a napadá mě, že je to možná vtip. Ale spíš ne, protože se nikdo nezasměje a ta věta může mít pokračování, například: kubánské doutníky Romeo y Julieta se vyrábí již od roku 1875, dělají malé i velké. Dále bych mohla popsat jejich zpočátku dřevitou, později kořeněnou chuť.

Také Erik si mě prohlíží, načež uznale hvízdne.

„Dobrá čepice,“ pochválí mého kulicha, čímž si mě dost získá.

„Bydlíte v penzionu na náměstí?“ ptá se Julie a Jonáš kývne. „Pěkně hnusnej, co?“ ušklíbne se dívka. „Ale máme tu jen jedinej.“

Připojují se k nám, aniž bychom jim to povolili, což se považuje za projev přátelské náklonnosti. Dojdou s námi až na malé náměstí a před oprýskaným domem, jehož vývěsní cedule hlásá, že se tu nalézá Sklářská hospoda, se s námi náhle rozloučí. Uleví se mi. Hrůza z toho, že bych si s nimi měla dál „hezky povídat“, aniž bych měla o čem, mi znepríjemňovala celou cestu. Ze všeho nejdřív nahlédnu umouněným oknem do hospody a překvapí mě, kolik tam už teď sedí lidí, nikdy nepochopím českou náklonnost k neutěšeným hostinským zařízením. Teprve potom se rozhlédnu po náměstí.

Náměstím bych to nenazvala. Tohle městečko se táhne krajinou jako dlouhý had, nic kulatého tu nemají, což mě trochu uklidňuje, protože převod do čtverců bude proveditelný. Otiskuji si vše do hlavy, můj mozek vrní, úzkost se rozplývá.

„Podívej, mají tu i kavárnu.“ Jonáš s lehkou ironií pokyne směrem k ceduli nad prosklenou výlohou. DOBRÉ DUŠE, stojí na ní napsáno. Ten název mě zaujme.

„Asi že maj dobrý kafe,“ podotkne Jonáš.

„Nebo činí dobro.“

O dobrou a zlu poslední dobou docela přemýšlím. Je to taková nejasná kategorie. Jablko poznání je podle Bible jablkem sváru. Lidé byli vyhnáni z ráje, oblékli se, a tím začalo jejich neštěstí. Byli by opravdu v ráji šťastnější? Pochybuji. Podle mě je zlo veličinou síly. Má svou akci a reakci. Když někoho kopnu, velmi pravděpodobně mě kopne zase zpátky. Zlo je

jako bumerang. Ale dobro? S dobrem to je nějaké složitější. Lidé se jím rádi ohánějí, často tvrdí, že dobro se má podporovat, zatímco zlo je nutno vymýtit. Jenže proč se to ještě nikomu nepodařilo, když po tom všichni tak touží? Tahle rovnice nevychází. Dobro jde vždy ruku v ruce se zlem. Jedno bez druhého nemůže existovat. Nikdo neví proč. Dokonce ani já ne. Je to další zmatek.

V šachu nic takového jako dobro a zlo neexistuje, tam je jen boj, strategie, inteligence, poznání...

Náš penzion stojí hned vedle kavárny. Uvnitř to není ani trochu útulné, proto Jonáš rozhodne, že si tam jen hodíme věci a půjdeme se projít.

„Paní starostka se s tebou chtěla osobně přivítat. Jenže teď to asi nepůjde. U sklárny se pořádá meeting na protest proti tomu, aby tam vznikly byty.“

Ne, že by to byl důvod, abych se tam hnala také, ale zajímá mě ten komín, a proto souhlasím.

Budova sklárny je obehnaná cihlovou zdí vysokou dva metry a sedm centimetrů. Nedaleko vchodu je do ní vytesáno číslo 1414. Zeď je poměrně velká, za ní vykukují střechy několika budov, některé jsou vzájemně propojeny. I ty působí velmi staře, o to víc mě překvapuje, že ani objekty za ní nevypadají právě udržované, spíš jsou na spadnutí, což vzhledem k datu na zdi nechápu. V Tel Avivu by ji takhle pustnout nenechali. To si ale nechám pro sebe, protože již vím, že podobné úvahy na Čechy působí, jako že se vyvyšuji. A já se vskutku vyvyšuji. Protože jsem výjimečná. Nemíjí moje chyba, že to lidi buď nechápou, nebo je to rozčiluje. V obou případech si mou mimořádnost s oblibou pletou s postižením.

~~~